

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Cavcaliuc împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluțiunii unilaterale a contractelor,

împotriva încheierii din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-89/25
NR. PIGD 2-24009782-01-2r-05032025)*

Temeiurile declarării revizuirii. Dispozițiile judecătorești care pot fi supuse revizuirii.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. D. Sîrbu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. M. Anton, A. Panov, O. Cojocaru,
Curtea de Apel Chișinău, jud. M. Anton, N. Mămăligă, O. Cojocaru,

14 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 16 ianuarie 2024, Gheorghe Cavcaliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Victoriabank” SA, prin care a solicitat constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluției unilaterale a contractelor.

2. Totodată, reclamantul a formulat și a depus cerere de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat interzicerea BC „Victoriabank” SA să închidă conturile bancare ale lui Gheorghe Cavcaliuc deținute în cadrul băncii și obligarea BC „Victoriabank” SA să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la aceste conturi bancare, până la examinarea cauzei în fond.

3. Prin încheierea din 30 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de asigurare a acțiunii înaintată de reclamantul Gheorghe Cavcaliuc în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gheorghe Cavcaliuc către BC „Victoriabank” SA cu privire la constatarea nulității a clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluției unilaterale a contractelor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

4. La 05 februarie 2024, Gheorghe Cavcaliuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a încheierii primei instanțe, iar în scopul contribuției reale la executarea unei eventuale hotărâri judecătorești și întru evitarea admiterii unor prejudicii imediate și ireparabile față de reclamant, emiterea unei decizii privind asigurarea acțiunii, prin interzicerea BC „Victoriabank” SA să închidă conturile lui Gheorghe Cavcaliuc deținute în cadrul băncii, obligarea BC „Victoriabank” SA să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la conturile bancare ale reclamantului, până la examinarea cauzei în fond.

POZIȚIA CURȚII DE APEL (INSTANȚEI DE RECURS)

5. Prin decizia din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis recursul declarat de BC „Victoriabank” SA. S-a casat încheierea din 30

ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Cavcaliuc împotriva BC „Victoriabank” SA cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluțiunii unilaterale a contractelor, pronunță o încheiere nouă, prin care: S-a admis cererea formulată de Gheorghe Cavcaliuc privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. S-a interzis BC „Victoriabank” SA să încheie conturile bancare ale reclamantului Gheorghe Cavcaliuc deținute în cadrul băncii și obligarea BC „Victoriabank” SA să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la aceste conturi bancare, până la examinarea cauzei în fond.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE REVIZUIRE

6. La 21 august 2024, BC „Victoriabank” SA a depus, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, cerere de revizuire, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emiterii unei noi decizii prin care să fie menținută încheierea din 30 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

POZIȚIA INSTANȚEI DE REVIZUIRE

7. Prin încheierea din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Cavcaliuc împotriva BC „Victoriabank” SA, cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

8. La 11 februarie 2025, BC „Victoriabank” SA a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a încheierii instanței de apel ca fiind nefondată și ilegală. Soluționarea în fond a chestiunii privind revizuirea deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei și menținerea încheierii din 30 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

9. În susținerea recursului, reprezentantul recurenteii a invocat dezacordul cu încheierea contestată, motivând că instanța de judecată a evaluat în mod discreționar circumstanțele noi invocate pentru susținerea cererii de revizuire, precum și probele anexate în acest sens, și anume, decizia nr. 1 din 27 decembrie 2023 și decizia nr. 7 din 01 august 2024 a Consiliului Interinstituțional de Supervizare, conduse de Primul-ministru al Republicii Moldova.

10. A menționat că, au fost aplicate de către instanța, arbitrar și eronat prevederile art. 2 a Legii nr. 25 din 04 martie 2016 privind aplicarea măsurilor, ori prin măsuri restrictive internaționale se înțelege - sancțiuni și alte acțiuni restrictive în privința unor guverne ale statelor, entităților nestatale sau persoanelor fizice ori juridice, adoptate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, de Uniunea Europeană, de alte organizații internaționale sau prin decizii unilaterale ale Republicii Moldova ori ale altor state în scopul menținerii păcii și securității internaționale, al prevenirii și combaterii terorismului, al asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al dezvoltării și consolidării democrației și statului de drept și în alte scopuri, în conformitate cu obiectivele comunității internaționale și cu dreptul internațional.

11. Recurentul a precizat că, nu s-a ținut cont nici de prevederile art. 28 al aceleași legi - Obligația de identificare și raportare a fondurilor și a resurselor economice blocate – „(1) La identificarea subiecților restricțiilor sau a faptului că o activitate sau tranzacție încalcă măsurile restrictive internaționale, entitățile raportoare în sensul prezentei legi blochează fondurile și resursele economice care se află în proprietate, sunt deținute de subiecții restricțiilor sau se află sub controlul direct sau indirect al acestora și informează despre aceasta imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore, Serviciul Fiscal de Stat. Entitățile raportoare mențin măsurile de blocare până la recepționarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat în conformitate cu art. 29”.

12. Recurenta consideră că încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la această fază a procesului și cu aprecierea incompletă și eronată a probelor și circumstanțelor ce vizează temeiurile revizuirii - motiv pentru care este considerată ilegală și neîntemeiată, fiind neglijate argumentele băncii, invocate în cererea de revizuire.

13. Din circumstanțele redate, în opinia recurente, rezultă cert că măsurile restrictive internaționale impuse prin deciziile Consiliului Interinstituțional de Supervizare conduse de Primul-ministru al Republicii Moldova, constituie fără îndoială, circumstanțe care influențează esențial litigiul și determină justa soluționare a acestei cauze.

14. Astfel, prin decizia nr. 1 din 27 decembrie 2023 și decizia nr. 7 din 01 august 2024 a Consiliului Interinstituțional de Supervizare, condus de către prim-ministrul Republicii Moldova, s-a impus obligativitatea respectării unui șir de măsuri: 1. Se aplică blocarea fondurilor și a resurselor economice care aparțin, se află în proprietatea, sunt deținute sau controlate de persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele prevăzute în anexă la prezenta decizie (în continuare - subiecți ai restricțiilor). 2. Se interzice punerea fondurilor și a resurselor economice la dispoziția subiecților restricțiilor, precum și utilizarea fondurilor și a resurselor economice în beneficiul

acestora. 3. În vederea punerii în aplicare a măsurilor de blocare a fondurilor și a resurselor economice prevăzute la pct. 1 și 2. 3.1 Entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare - Legea nr. 308/2017). 3.1.1 Aplică măsuri de precauție privind clienții, similar celor prevăzute de Legea nr. 308/2017, la identificarea subiecților restricțiilor, în scopul blocării fondurilor și a resurselor economice menționate la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive (în continuare Legea nr. 25/2016). Totodată, pentru evitarea unor tentative de eludare a măsurilor restrictive internaționale, entitățile raportoare aplică măsuri de precauție sporită privind clienții și în cazul subiecților menționați la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 25/2016. 3.1.2 Blochează fondurile și resursele economice care se află în proprietate, sunt deținute de subiecții restricțiilor sau se află sub controlul direct sau indirect al acestora și informează imediat Serviciul Fiscal de Stat despre aceasta, dar nu mai târziu de 24 ore. 3.1.3 Mențin măsurile de blocare până la recepționarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat în conformitate cu art. 29 din Legea nr. 25/2016. 3.2 Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Agenția Servicii Publice, Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare, Comisia Națională a Pieței Financiare și alte persoane juridice investite cu drept de înregistrare/dispunere a bunurilor și drepturilor, inclusiv asupra cotelor-părți în capitalul social al persoanelor juridice, se vor abține de la executarea oricăror activități care ar facilita transferul și/sau convertirea acestora pentru subiecții restricțiilor. Informația cu privire la acțiunile întreprinse în vederea executării prevederilor prezentului subpunct este transmisă SFS imediat, dar nu mai târziu de 24 ore de la momentul identificării și aplicării măsurilor corespunzătoare.

15. Astfel, circumstanțele relatate mai sus, se încadrează în temeiurile revizuirii unei hotărâri, prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă, devenite cunoscute băncii după devenirea irevocabilă a deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, însă instanța de judecată contrar art. 130 din Codul de procedură civilă a dat o apreciere absolut eronată și arbitrară, ori BC „Victoriabank” SA este obligată să execute prevederile deciziei nr. 1 din 27 decembrie 2023 și decizia nr. 7 din 01 august 2024 a Consiliului Interinstituțional de Supervizare, sub sancțiunea răspunderii prevăzute la art. 35 din Legea nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

16. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului Gheorghe Cavcaliuc, prin scrisoarea datată cu 05 martie 2025.

17. La 07 martie 2025, prin intermediul poștei electronice, Gheorghe Cavcaliuc a depus referință, prin care a indicat că prin decizia din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a soluționat fondul cauzei, doar s-a dispus aplicarea măsurii de asigurare. Respectiv, decizia susmenționată, nu se supune revizuirii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

19. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

20. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

21. Art. 446 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

(2) Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.”

22. Art. 448 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

(2) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.”

23. Art. 449 din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care: b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.”

24. Art. 453 din Codul de procedură civilă:

„(1) După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

(3) Încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.”

25. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: c) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 02 februarie 2025 a fost expediată la adresa recurentului copia încheierii din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 152) Astfel, recursul depus la 11 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, este în termen.

27. Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de BC „Victoriabank” SA urmează a fi admis, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care se fie respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

28. Din materialele cauzei civile rezultă că, prin recursul declarat se contestă încheierea din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat încheierea din 30 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Cavcaliuc împotriva BC „Victoriabank” SA cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluțiunii unilaterale a contractelor, pronunță o încheiere nouă, prin care: S-a admis cererea formulată de Gheorghe Cavcaliuc privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. S-a interzis BC „Victoriabank” SA să închidă conturile bancare ale reclamantului Gheorghe Cavcaliuc deținute în cadrul băncii și obligarea BC „Victoriabank” SA să continue deservirea și să permită efectuarea operațiunilor la aceste conturi bancare, până la examinarea cauzei în fond.

29. Întru consolidarea soluției, instanța de revizuire a reținut că, circumstanțele invocate de către BC „Victoriabank” SA nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

30. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de revizuire este eronată, contrară normelor procedurale.

31. Relevante la acest aspect sunt dispozițiile art. 3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

32. Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

33. Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

34. Prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, s-a stabilit categoriile de încheieri care pot fi separat supuse revizuirii și deciziile emise pe marginea acestora.

35. La caz, se reține că, BC „Victoriabank” SA, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat încheierea din 30 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a pronunțat o încheiere nouă, prin care s-a admis cererea formulată de Gheorghe Cavcaliuc privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, încheiere care nu se referă la fondul cauzei.

36. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, cererea de revizuire depusă de BC „Victoriabank” SA, împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, urma a fi respinsă ca fiind depusă împotriva unui act judecătoresc nesusceptibil de a fi atacat în ordine de revizuire, deoarece prin decizia menționată s-a soluționat o chestiune de procedură, ce ține de asigurarea acțiunii, dar nu fondul cauzei. Or, în sensul prevederilor art. 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă, se supun revizuirii actele de dispoziție ale instanțelor de judecată care se referă la fondul cauzei, pe când, la caz, cu aplicarea art. 175 din Codul de procedură civilă, s-au rezolvat chestiuni de procedură, dar nu de fond, deși urmare Curtea de Apel Chișinău eronat a examinat fondul revizuirii.

37. Esența instituției asigurării acțiunii nu presupune contestarea actelor ce o vizează pe căi extraordinare de atac, dar prin depunerea, eventual a unor cereri noi în caz de respingere a cererii precedente și de formulare a cererii de anulare a acesteia în caz de aplicare a măsurilor de asigurare.

38. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de BC „Victoriabank” SA, împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Cavcaliuc împotriva BC „Victoriabank” SA cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, notează că, instanța de apel eronat a trecut la examinarea fondului revizuirii, iar respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă de instanța de recurs nu înrăutățește situația recurentei în propriu recurs, deoarece vine să soluționeze incidente de procedură, apărute în speță, soluția de fapt fiind aceeași, dar pentru alte argumente.

40. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat, casează încheierea cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire.

41. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni.

Casează încheierea din 02 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău și emite o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

Respinge, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 23 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Cavcaliuc împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, cu privire la constatarea nulității clauzelor contractuale și netemeinicia rezoluțiunii unilaterale a contractelor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat